

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 113/2566

พนักงานอัยการจังหวัดอุบลราชธานีโจทก์ บริษัท ย.โจทก์ร่วม นาย ว.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 357

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยให้ ม. กู้ยืมเงิน 80,000 บาท โดย ม. ส่งรถแทรกเตอร์ของโจทก์ร่วมให้แก่จำเลยยืมไว้เป็นประกันการชำระหนี้ อันเป็นการรับจำนำ และเมื่อ ม. เคยนำรถยนต์กระบะไปจำนำเป็นประกันการชำระหนี้ที่ ม. กู้ยืมเงินจำเลย 60,000 บาท ครั้งนั้นจำเลยตรวจสอบเอกสารการจดทะเบียนกรรมสิทธิ์เจ้าของรถ อันเป็นปกติของการประกอบกิจการค้าขายรถยนต์มือสองมาประมาณ 20 ปี แต่การรับจำนำรถแทรกเตอร์ของจำเลยในวันเกิดเหตุ จำเลยกลับไม่ได้ขอตรวจสอบเกี่ยวกับรถแทรกเตอร์และไม่ได้ทำสัญญากู้ยืมเงินกัน การไม่ตรวจสอบทางทะเบียนเพื่อทราบถึงบุคคลผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริงก่อน เป็นการผิดปกติวิสัยการรับจำนำหรือซื้อขายโดยสุจริตทั่วไป ตามพฤติการณ์แสดงว่าจำเลยต้องรู้ดีว่ารถแทรกเตอร์ที่จำเลยรับจำนำไว้นั้นเป็นทรัพย์สินที่ ม. เช่าซื้อมาและอยู่ระหว่างระยะเวลาตามสัญญา ซึ่ง ม. ไม่มีสิทธินำไปแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เข้าลักษณะกระทำความผิดฐานยักยอก จำเลยจึงมีความผิดฐานรับของโจร

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 357 และให้จำเลยคืนรถแทรกเตอร์ที่ยังไม่ได้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์สิน 667,681 บาท แก่ผู้เสียหาย ระหว่างพิจารณา บริษัท ย. ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 357 วรรคหนึ่ง จำคุก 3 ปี ให้จำเลยคืนรถแทรกเตอร์ที่ยังไม่ได้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์สิน 667,681 บาท จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษาลบฟ้อง โจทก์และโจทก์ร่วมฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความมิได้โต้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า วันที่ 19 เมษายน 2561 นายมนูญ เช่าซื้อรถแทรกเตอร์ยี่ห้อยันมาร์จากโจทก์ร่วม ในราคารวมภาษีมูลค่าเพิ่ม 763,700 บาท ตกลงผ่อนชำระค่าเช่าซื้อเป็นงวดรายเดือน 84 งวด นายมนูญชำระค่าเช่าซื้อแก่โจทก์ร่วมเพียง 8 งวด เป็นเงิน 16,000 บาท แล้วผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อแก่โจทก์ร่วม นายมนูญถูกฟ้องต่อศาลแขวงอุบลราชธานีในความผิดฐานยักยอก เป็นคดีหมายเลขดำที่ 458/2563 นายมนูญให้การรับสารภาพ นายณัฐพร บุตรชายนายมนูญเป็นผู้กรอกข้อความในหนังสือสัญญากู้เงิน คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์และโจทก์ร่วมว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ โจทก์และโจทก์ร่วมมีนายมนูญ และนางพิมพ์ไธ เป็นพยาน เบิกความทำนองเดียวกันว่า นายมนูญติดต่อกู้เงินจำเลย 80,000 บาท จำเลยตกลงและนัดมอบเงินกู้ที่บ้านของนางนวลจันทร์ วันที่ 4 เมษายน 2562 นายมนูญขับรถแทรกเตอร์ไปบ้านของนางนวลจันทร์พร้อมกับนางพิมพ์ไธ จำเลยให้นายมนูญกู้เงิน 80,000 บาท โดยมอบเงินแก่นายมนูญ 72,000 บาท และหักดอกเบี้ยไว้ 8,000 บาท นายมนูญนำรถแทรกเตอร์ให้จำเลยยืมไว้เป็นประกัน กำหนดชำระหนี้เงินกู้และไถ่ถอนรถแทรกเตอร์คืนภายใน 1 เดือน และได้ความจากคำเบิกความของนายมนูญอีกว่า หลังครบกำหนดนายมนูญไม่สามารถหาเงินมาชำระหนี้ได้ นายมนูญไปติดต่อขอกู้เงินจากธนาคาร พ. สาขาม่วงสามสิบ ตามนโยบายแก้หนี้นอกระบบเพื่อนำเงินมา

ชำระหนี้ ธนาคารต้องการหลักฐานการเป็นหนี้ใช้ประกอบคำขอกู้เงิน จึงให้จำเลยมาเขียนสัญญา กู้เงินเป็นหลักฐานที่ธนาคาร จำเลยอ้างว่าไม่สะดวกที่จะเดินทาง ให้นายมณูเขียนสัญญากู้เงินเอง โดยส่งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของจำเลยมาทางแอปพลิเคชันไลน์ ของนายณัฐพร นายมณูให้นายณัฐพรกรอกข้อความในสัญญากู้เงินและลงลายมือชื่อจำเลยใน ช่องผู้ให้กู้ ระบุจำนวนเงิน 112,000 บาท ตามจำนวนที่จำเลยบอก แล้วนำไปยื่นต่อธนาคาร พ. สาขาม่วงสามสิบ แต่ไม่สามารถกู้เงินได้เพราะไม่มีผู้ค้ำประกันตามที่ธนาคารกำหนด ต่อมาโจทก์ ร่วมมอบหมายให้นายเจนวิทย์ พนักงานของโจทก์ร่วมติดตามทวงถามค่าเช่าซื้อที่ค้างชำระ นาย มณูไปพบนายเจนวิทย์ที่บ้านของนางผกาศรี กำนันตำบลไผ่ใหญ่ และแจ้งให้นายเจนวิทย์ทราบ ว่าได้นำรถแทรกเตอร์ไปให้จำเลยยืมไว้เป็นประกันหนี้เงินกู้ นายมณูโทรศัพท์คุยกับจำเลย จำเลย แจ้งว่าถ้าจะไถ่ถอนรถคืนต้องชำระเงิน 112,000 บาท นายเจนวิทย์นำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อโจทก์ ร่วม โจทก์ร่วมเสนอออกเงิน 80,000 บาท และให้นายมณูหาเงินอีก 40,000 บาท แต่นายมณู หาเงินจำนวนดังกล่าวไม่ได้ จึงไม่มีการไถ่ถอนรถแทรกเตอร์คืนจากจำเลย ส่วนจำเลยนำสืบอ้างว่า จำเลยไม่เคยให้นายมณูกู้เงิน 80,000 บาท และไม่ได้ยืมรถแทรกเตอร์ไว้เป็นประกันเงินกู้จากนาย มณู เห็นว่า นายมณูและนางพิมพิไล พยานโจทก์และโจทก์ร่วม เบิกความสอดคล้องต้องกันใน สารสำคัญของสารคดีว่าการกู้เงินว่า จำเลยเป็นผู้ให้กู้และมอบเงิน 72,000 บาท แก่นายมณู และนายมนู ญารถแทรกเตอร์ที่เช่าซื้อจากโจทก์ร่วมให้จำเลยยืมไว้เป็นประกันเงินกู้ ทั้งนายมณูยืนยันถึง เหตุผลที่ทำหนังสือสัญญากู้เงิน ว่า ในการยื่นเรื่องขอกู้เงินธนาคาร พ. ต้องเสนอหลักฐานการ เป็นหนี้ประกอบการขอกู้เงินตามที่ธนาคารกำหนด แต่จำเลยไม่สะดวกมาที่ธนาคาร จึงส่งสำเนา บัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านให้นายมณูดำเนินการทำสัญญากู้เงินตาม จำนวนที่จำเลยบอก โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาจำนวนเงินตามสัญญา 112,000 บาท สอดรับกับ การนำต้นเงินและดอกเบี้ยยืมชำระ 4 เดือน มาคิดรวมกันตรงตามที่นายมณูและนางพิมพิไล เบิกความว่า จำเลยหักดอกเบี้ยจากการกู้เงิน 80,000 บาท ไว้ล่วงหน้า 8,000 บาท ดังนั้น ตั้งแต่ เดือนเมษายน 2562 ถึงเดือนกันยายน 2562 ซึ่งเป็นวันที่นายมณูยื่นเรื่องขอกู้เงินธนาคาร พ. เป็นเวลา 5 เดือน จำเลยหักดอกเบี้ยไว้ 1 เดือน เหลือดอกเบี้ยค้างชำระ 4 เดือน เป็นเงิน 32,000 บาท เมื่อรวมกับต้นเงิน 80,000 บาท เป็นเงิน 112,000 บาท ทั้งจำเลยเบิกความรับว่าได้ส่งสำเนา บัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของจำเลยมาทางแอปพลิเคชันไลน์ของนาย ณัฐพรเพื่อให้นายมณูนำไปยื่นต่อธนาคาร พ. เจือสมคำเบิกความของนายมณูให้มีน้ำหนักยิ่งขึ้น ว่าจำเลยมอบสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านของจำเลยให้นายมณูนำไป เป็นหลักฐานประกอบการขอกู้เงินธนาคาร พ. สาขาม่วงสามสิบ เพื่อนำเงินมาชำระหนี้เงินกู้แก่ จำเลยและไถ่ถอนรถแทรกเตอร์ที่จำเลยยืมไว้เป็นประกัน เพราะหากจำเลยมิได้ให้นายมณูกู้เงินก็ ไม่มีเหตุผลและความจำเป็นใด ๆ ที่ต้องส่งมอบเอกสารสำคัญให้แก่นายมณูเนื่องจากอาจเกิด ความเสียหายและก่อผลผูกพันแก่จำเลยตามมาในภายหลังได้ คำเบิกความของนายมณูและนาง พิมพิไลจึงมีน้ำหนักน่าเชื่อถือให้รับฟัง โจทก์และโจทก์ร่วมยังมีนางผกาศรี กำนันตำบลไผ่ใหญ่ เป็น พยานเบิกความว่า พนักงานของโจทก์ร่วมและของห้างหุ้นส่วนจำกัดบ้านและที่ดินรวมสินไทย มา สอบถามเกี่ยวกับรถแทรกเตอร์ที่นายมณูเช่าซื้อ วันนั้นนายมณูติดต่อจำเลยทาง โทรศัพท์เคลื่อนที่และเปิดลำโพงโทรศัพท์เคลื่อนที่พูดคุยกันเกี่ยวกับเรื่องการไถ่ถอนรถแทรกเตอร์ คืน โดยมีจำนวนเงิน 80,000 บาท และดอกเบี้ยอีกประมาณ 40,000 บาท พยานได้พูดคุยกับ จำเลยด้วยว่าให้ไถ่ถอนรถและนำรถมาคืน จำเลยสอบถามพยานว่าเป็นใคร เมื่อพยานบอกว่า

เป็นก้านันตำบไลไฟใหญ่ จำเลยก็ตัดสัญญาณโทรศัพท์ที่ไม่พูดคุยกันอีก แม้นางผกาศรีไม่รู้จำเลย หรือเห็นจำเลยในขณะที่พูดคุยกัน แต่ในทันทีที่พูดคุยกันนายมนูญก็บอกว่าผู้ที่พูดโทรศัพท์ด้วยคือ จำเลย ย่อมมีเหตุผลให้เชื่อได้ว่าผู้ที่นายมนูญและนางผกาศรีพูดคุยทางโทรศัพท์เคลื่อนที่คือจำเลย นอกจากนี้โจทก์และโจทก์ร่วมยังมีนายประยูรเป็นพยานเบิกความว่า นายมนูญพาจำเลยไปพบ พยานที่ร้าน ก. ซึ่งพยานรับจ้างทำงานอยู่ พูดคุยกันเรื่องไถ่ถอนรถแทรกเตอร์ที่จำนำ นายมนูญจะ ขอสลับรถกระบะอีซูซุกับรถแทรกเตอร์ด้วย สนับสนุนคำเบิกความพยานโจทก์และโจทก์ร่วมให้มี น้ำหนักมั่นคงยิ่งขึ้น พยานหลักฐานโจทก์และโจทก์ร่วมดังกล่าวมา ไม่มีสาเหตุโกรธเคืองกับจำเลย มาก่อน จึงไม่มีเหตุให้ระวางสงสัยว่าจะเบิกความกลั่นแกล้งปรักปรำจำเลย เชื่อว่าเบิกความไปตาม ความจริง แม้มีข้อแตกต่างกันบ้างก็เป็นเพียงพลความ ที่จำเลยนำสืบอ้างว่า จำเลยไม่ได้ให้นายมนู ญกู้เงินโดยในวันที่จำเลยพบนายมนูญที่บ้านของนางนวลจันทร์ จำเลยไปรับซื้อเมล็ดพันธุ์ต้น ราชพฤกษ์เห็นนายมนูญขับรถแทรกเตอร์มาพูดคุยกับชาย 2 คน ที่นายสวนติดต่อมา หลังจากนั้น จำเลยไม่เห็นชาย 2 คนและนายมนูญ กับไม่เห็นรถแทรกเตอร์อยู่ที่หน้าบ้านของนางนวลจันทร์อีก ทำนองว่าชาย 2 คน ที่นายสวนติดต่อมาเป็นผู้ให้นายมนูญกู้เงินและยืมรถแทรกเตอร์ไว้เป็นประกัน การชำระหนี้ นั้น จำเลยมิได้ให้รายละเอียดถึงข้อเท็จจริงดังกล่าวไว้ในคำให้การชั้นสอบสวน แม้ จำเลยจะมีนางบุญช่วย ซึ่งอ้างว่าไปร่วมซื้อเมล็ดของต้นราชพฤกษ์ที่บ้านนางนวลจันทร์ เป็นพยาน แต่นางบุญช่วยก็เบิกความตอบคำถามค้านโจทก์ว่า ขณะที่พยานได้ยินจำเลย นางนวลจันทร์ และ ชายคนหนึ่ง พูดคุยกันที่บริเวณหน้าบ้านของนางนวลจันทร์ พยานไม่ทราบว่าพูดคุยกันเกี่ยวกับ เรื่องอะไร ข้ออ้างดังกล่าวจึงเลื่อนลอยและง่ายต่อการยกขึ้นกล่าวอ้าง ทั้งการอ้างว่าสาเหตุที่จำเลย ส่งสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านไปให้นายมนูญกู้เงินจากธนาคาร พ. เพราะต้องการช่วยเหลือนายมนูญเนื่องจากเดือดร้อนเรื่องเงิน ก็ขัดกับข้อเท็จจริงตามคำเบิกความ ของจำเลยที่จำเลยเคยให้นายมนูญกู้เงิน 60,000 บาท โดยนายมนูญต้องนำรถกระบะมาให้จำเลย ยึดไว้เป็นประกันหนี้เงินกู้ ข้อนำสืบของจำเลยจึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟังหักล้างพยานหลักฐานโจทก์ และโจทก์ร่วม ข้อเท็จจริงฟังได้โดยปราศจากเหตุอันควรสงสัยว่า จำเลยคือผู้ให้นายมนูญกู้เงิน 80,000 บาท โดยนายมนูญส่งมอบรถแทรกเตอร์ของโจทก์ร่วมให้แก่จำเลยยึดไว้เป็นประกัน การชำระหนี้ อันเป็นการรับจำนำ และเมื่อปรากฏจากคำเบิกความของจำเลยเจือสมคำเบิกความ ของนายมนูญตรงกันว่า นายมนูญเคยนำรถกระบะอีซูซุไปจำนำเป็นประกันการชำระหนี้ที่นายมนู ญกู้เงินจำเลย 60,000 บาท ครั้งนั้นจำเลยได้ตรวจสอบเอกสารการจดทะเบียนกรรมสิทธิ์เจ้าของรถ อันเป็นปกติของการประกอบธุรกิจที่จำเลยประกอบกิจการค้าขายรถยนต์มือสองมาประมาณ 20 ปี โดยจะต้องตรวจสอบสภาพรถยนต์รวมถึงเอกสารการจดทะเบียนกรรมสิทธิ์หรือการเป็นเจ้าของ ผู้ครอบครองรถก่อนทำสัญญาหรือการซื้อขาย แต่การรับจำนำรถแทรกเตอร์ของจำเลยใน วันเกิดเหตุกลับปรากฏจากคำเบิกความของนายมนูญว่า จำเลยไม่ได้ขอดูเอกสารเกี่ยวกับ รถแทรกเตอร์และไม่ได้ทำสัญญากู้เงินกัน การไม่ตรวจสอบทางทะเบียนเพื่อทราบถึงบุคคลผู้ เป็นเจ้าของที่แท้จริงก่อน เป็นการผิดปกติวิสัยการรับจำนำหรือซื้อขายโดยสุจริตทั่วไป ตาม พฤติการณ์ดังกล่าวแสดงว่าจำเลยต้องรู้ดีว่ารถแทรกเตอร์ดังกล่าวที่จำเลยรับจำนำไว้เป็นทรัพย์สิน ที่นายมนูญเช่าซื้อมาและอยู่ระหว่างระยะเวลาตามสัญญา ซึ่งนายมนูญไม่มีสิทธินำไปแสวง หาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เข้าลักษณะกระทำความผิดฐานยักยอก จำเลยจึง มีความผิดฐานรับของโจรตามฟ้อง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษามานั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของ ศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์และโจทก์ร่วมฟังขึ้น พิพากษากลับ ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษา

ศาลชั้นต้น

องค์คณะ

อนันต์ คงบริรักษ์ · รังสรรค์ โรจน์ชีวิน · ปิยนุช จรุงรัตนา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/113/2566>